

Hem>Penningfordringar>Insolvens/konkurs

Insolvens/konkurs

Sverige

INLEDNING

För svensk del omfattas konkurs, företagsrekonstruktion och skuld-sanering av insolvensförordningen. Här redogörs i korthet för vissa aspekter av de svenska reglerna om dessa förfaranden i enlighet med artikel 86.1 i den reviderade insolvensförordningen. Beskrivningen är inte uttömmande.

KONKURS

Allmänt

Konkurs är en form av generalexecution där gäldenärens samtliga borgenärer i ett sammanhang tvångsvis tar i anspråk gäldenärens samlade tillgångar för betalning av sina fordringar. Under en konkurs omhändertas tillgångarna för borgenärernas räkning av konkursboet. Konkursboet förvaltas av en eller flera konkursförvaltare. Konkursförvaltaren har till uppgift att förvalta boet. Prövningen av en konkursansökan, beslut om konkurs och handläggningen av konkursen sker i ett konkursärende hos tingsrätten. Under konkursens gång fattar tingsrätten beslut i ett antal frågor, t.ex. om fastställande av utdelning i konkursen eller om att ett bevakningsförfarande ska äga rum. Tingsrätten håller även vissa sammanträden, t.ex. ett edgångs-sammanträde vid vilket gäldenären avlägger bouppteckningsed. Konkursförvaltaren står under tillsyn av en myndighet, Kronofogdemyndigheten.

FÖRETAGSREKONSTRUKTION

Allmänt

En näringsidkare som har betalningssvårigheter kan efter beslut av dom-stol få till stånd ett särskilt förfarande för att rekonstruera sin verksamhet (företagsrekonstruktion). Under en företagsrekonstruktion ska en av rätten utsedd rekonstruktör undersöka om den verksamhet som gäldenären bedriver kan fortsättas helt eller delvis och i så fall hur detta kan ske samt om det finns förutsättningar för gäldenären att träffa en ekonomisk uppgörelse med sina borgenärer (ackord). Rekonstruktören ska när han fullgör sitt uppdrag verka för att borgenärernas intressen inte åsidosätts. Ett beslut om företagsrekonstruktion innebär inte någon formell inskränkning i gäldenärens rådighet.

SKULDSANERING

Allmänt

Skuldsaneringsinstitutet innebär att en gäldenär helt eller delvis befrias från ansvar för betalningen av de skulder som omfattas av skuldsaneringen. Fr.o.m. november 2016 kommer det i Sverige att finnas två skuldsaneringsformer: skuldsanering enligt skuldsaneringslagen och F-skuldsanering enligt lagen om skuldsanering för företagare. Nedan redogörs för båda dessa skuldsaneringsformer.

F-SKULDSANERING ENLIGT LAGEN OM SKULDSANERING FÖR FÖRETAGARE

1 Mot vem kan insolvensförfaranden inledas?

KONKURS

Konkurs kan inledas avseende såväl juridiska som fysiska personer (inklusive fysiska personer som inte bedriver näringsverksamhet).

FÖRETAGSREKONSTRUKTION

Företagsrekonstruktion kan inledas avseende såväl juridiska som fysiska personer under förutsättning att det rör sig om en näringsidkare. Vissa juridiska personer är undantagna från lagens tillämpningsområde, exempelvis bankaktiebolag, kreditmarknadsföretag, försäkringsföretag och värdepappersbolag.

SKULDSANERING

Skuldsanering kan beviljas fysiska personer (inklusive fysiska personer som bedriver enskild näringsverksamhet).

Kronofogdemyndigheten prövar som första instans ärenden om skuldsanering.

F-SKULDSANERING ENLIGT LAGEN OM SKULDSANERING FÖR FÖRETAGARE

F-skuldsanering kan beviljas en fysisk person som är

1. en företagare som har varit engagerad i en näringsverksamhet, om hans eller hennes skuldbörda till huvudsaklig del har anknytning till denna verksamhet,
2. en företagare som är engagerad i en näringsverksamhet, om de skulder som uppkommer i denna rätteligen kan betalas eller om oförmågan att betala dessa skulder endast är tillfällig, eller
3. en närstående till en företagare, om den närståendes skuldbörda till huvudsaklig del har anknytning till företagarens näringsverksamhet.

Med närstående avses make, sambo, förälder, syskon eller barn och makes eller sambos barn.

Kronofogdemyndigheten prövar som första instans ärenden om F-skuldsanering.

2 Under vilka förutsättningar kan man inleda ett insolvensförfarande?

KONKURS

För att konkurs ska inledas krävs att gäldenären är på obestånd. Med obestånd (insolvens) avses att gäldenären inte kan rätteligen betala sina skulder och att denna oförmåga inte är endast tillfällig. En uppgift av gäldenären att han är insolvent ska godtas, om det inte finns särskilda skäl att inte göra det. Därutöver finns vissa presumptionsregler angående bevisningen om obestånd. Gäldenären ska exempelvis, om inte annat visas, anses vara insolvent, när det vid verkställighet enligt 4 kap. utskönningsbalken inom de senaste sex månaderna före konkurs-ansökningen har framgått att han saknat tillgångar till full betalning av utmättningsfordringen. Detsamma gäller, om gäldenären har förklarat sig ställa in sina betalningar.

Ansökan om konkurs kan göras av gäldenären eller en borgenär.

Finns det sannolika skäl för bifall till en konkursansökan och kan det med skäl befaras att gäldenären skaffar undan egendom, får rätten, om det finns särskild anledning, förordna om kvarstad på gäldenärens egendom i avvaktan på att ansökningen prövas. Det finns även möjlighet att besluta om reseförbud. Tingsrätten ska genast kungöra konkursbeslutet. Beslutet om konkurs får verkan direkt såtillvida att gäldenären inte får råda över sin egendom efter att konkursbeslutet meddelats, men ett visst godtrosskydd för tredje man finns. Se även under rubriken "Vilka befogenheter har gäldenären respektive konkursförvaltaren?"

Tingsrättens beslut om konkurs eller om att avslå en konkursansökan får överklagas till överinstans.

FÖRETAGSREKONSTRUKTION

En ansökan om företagsrekonstruktion får göras av gäldenären eller av en borgenär. En förutsättning för att beslut om företagsrekonstruktion ska meddelas är att det kan antas att gäldenären inte kan betala sina för-fallna skulder eller att sådan oförmåga inträder inom kort. Beslut om företagsrekonstruktion får inte

meddelas, om det saknas skälig anledning att anta att syftet med företagsrekonstruktionen kan uppnås. En ansökan av en borgenär får bifallas endast om gäldenären har medgett ansökan.

Om gäldenärens ansökan tas upp, ska rätten genast pröva den, om inte ansökan skett efter det att ansökan gjorts av en borgenär och rätten har ansett att sammanträde för prövning av saken bör hållas. Om en borgenärs ansökan tas upp, ska rätten sätta ut ett sammanträde för prövning av ansökan.

Sammanträdet ska hållas inom två veckor från det att ansökan kom in till rätten. Om det finns särskilda skäl, får det hållas senare, dock senast inom sex veckor.

Om en ansökan bifallas, ska rätten samtidigt utse en rekonstruktör. Finns det särskilda skäl får fler än en rekonstruktör utses. Rekonstruktören ska inom en vecka från beslutet om företagsrekonstruktion underrätta samtliga kända borgenärer om beslutet. Beslut om företagsrekonstruktion ska tillämpas omedelbart, om inte annat bestämts av rätten.

SKULDSANERING

En ansökan om skuldsanering får göras av gäldenären. Om ansökan inte avvisas eller avslås, ska det snarast beslutas att skuldsanering ska inledas.

Ansökan kan avslås t.ex. om det framgår av denna eller annan tillgänglig utredning att villkoren för skuldsanering inte är uppfyllda.

Enligt villkoren får skuldsanering beviljas om

1. gäldenären är en fysisk person som har sina huvudsakliga intressen i Sverige,
2. gäldenären inte rätteligen kan betala sina skulder och denna oförmåga sa med hänsyn till samtliga omständigheter kan antas bestå under överskådlig tid (gäldenären ska vara kvalificerat insolvent), och
3. det är skäligt med hänsyn till gäldenärens personliga och ekonomiska förhållanden

Följande begränsningar uppställs:

1. En gäldenär som har näringsförbud får inte beviljas skuldsanering.
2. Om gäldenären är en näringsidkare, får skuldsanering beviljas endast om de ekonomiska förhållandena i näringsverksamheten är enkla att utreda.
3. Om gäldenären tidigare har beviljats skuldsanering, får skuldsanering beviljas endast om det finns särskilda skäl.

Om ett inledandebeslut meddelas, ska detta genast kungöras i Post- och Inrikes Tidningar. En underrättelse ska också skickas till de kända borgenärerna i ärendet senast en vecka från kungörelsen. I kungörelsen och underrättelsen ska borgenärerna uppmanas att inom normalt en månad från dagen för kungörelsen skriftligen bl.a. anmäla sina fordringar mot gäldenären, lämna närmare uppgifter om fordringarna och andra uppgifter av betydelse för prövningen av ärendet och ange till vilket konto som betalning under skuldsaneringen ska ske.

Ett inledandebeslut får överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet.

Efter inledandebeslutet får utmätning för fordringar som uppkommit dessförinnan inte ske innan frågan om skuldsanering är avgjord genom ett beslut som har fått laga kraft. Detta gäller dock inte fordringar som inte omfattas av skuldsaneringen. Det gäller inte heller om, efter överklagande, rätten på begäran av en borgenär bestämmer att utmätning får ske.

F-SKULDSANERING ENLIGT LAGEN OM SKULDSANERING FÖR FÖRETAGARE

En ansökan om F-skuldsanering får göras av gäldenären. Om ansökan inte avvisas eller avslås, ska det snarast beslutas att F-skuldsanering ska inledas.

Ansökan kan avslås t.ex. om det framgår av denna eller annan tillgänglig utredning att villkoren för F-skuldsanering inte är uppfyllda.

Enligt villkoren får F-skuldsanering beviljas om:

1. gäldenären har sina huvudsakliga intressen i Sverige,
2. gäldenären inte rätteligen kan betala sina skulder och denna oförmåga sa med hänsyn till samtliga omständigheter kan antas bestå under överskådlig tid (gäldenären ska vara kvalificerat insolvent), och
3. det är skäligt med hänsyn till gäldenärens personliga och ekonomiska förhållanden.

Följande begränsningar uppställs:

1. En gäldenär som har näringsförbud får inte beviljas F-skuldsanering.
2. Om företagarens näringsverksamhet drivs eller har drivits på ett oförsvarligt sätt får F-skuldsanering inte beviljas.
3. Om gäldenären har ett betalningsutrymme som per kvartal understiger en sjundedel av prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken (ca 6 300 SEK år 2016) får F-skuldsanering inte beviljas.
4. Om gäldenären tidigare har beviljats skuldsanering, får skuldsanering beviljas endast om det finns särskilda skäl.

Om ett inledandebeslut meddelas, ska detta genast kungöras i Post- och Inrikes Tidningar. En underrättelse ska också skickas till de kända borgenärerna i ärendet senast en vecka från kungörelsen. I kungörelsen och underrättelsen ska borgenärerna uppmanas att inom normalt en månad från dagen för kungörelsen skriftligen bl.a. anmäla sina fordringar mot gäldenären, lämna närmare uppgifter om fordringarna och andra uppgifter av betydelse för prövningen av ärendet och ange till vilket konto som betalning under F-skuldsaneringen ska ske.

Ett inledandebeslut får överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet.

Efter inledandebeslutet får utmätning för fordringar som uppkommit dessförinnan inte ske innan frågan om F-skuldsanering är avgjord genom ett beslut som har fått laga kraft. Detta gäller dock inte fordringar som inte omfattas av F-skuldsaneringen. Det gäller inte heller om, efter överklagande, rätten på begäran av en borgenär bestämmer att utmätning får ske.

3 Vilka tillgångar ingår i konkursboet? Hur behandlas de tillgångar som förvärvas av gäldenären efter att insolvensförfarandet har inletts?

KONKURS

Till ett konkursbo räknas - i den mån inte något annat följer av särskilda undantagsregler om rättshandlingar som gäldenären eller någon annan företar strax efter konkursbeslutet - all egendom som tillhörde gäldenären när konkursbeslutet meddelades eller tillfaller honom under konkursen och som är sådan att den kan utmätas. Till konkursboet räknas även den egendom som kan tillföras boet genom återvinning. För fysiska personer gäller särskilda regler för lön och annan egendom som gäldenären behöver för sin försörjning. Viss sådan egendom får gäldenären behålla.

FÖRETAGSREKONSTRUKTION

Rekonstruktören ska inom en vecka från beslutet om företagsrekonstruktion underrätta samtliga kända borgenärer om beslutet. Till underrättelsen ska bl.a. fogas en preliminär förteckning över gäldenärens tillgångar och skulder. Av detta följer att samtliga tillgångar omfattas av förfarandet. Det bör dock framhållas att en företagsrekonstruktion kan, men inte alls behöver, avslutas med ett offentligt ackord.

Fordringar som grundar sig på avtal som gäldenären med rekonstruktörens samtycke träffat under en företagsrekonstruktion är förenade med allmän förmånsrätt. Avtal om exempelvis finansiering som med rekonstruktörens samtycke träffas under rekonstruktionen är alltså prioriterade.

SKULDSANERING

I ett beslut om skuldsanering ska det bestämmas en betalningsplan. Betalningsplanens längd ska vara fem år, om det inte finns beaktansvärda skäl att bestämma en kortare tid. Betalningsplanen börjar löpa från beslutet om skuldsanering. Eftersom gäldenären påbörjar sina betalningar redan från inledandebeslutet ska den tid som inledandebeslutet gällt normalt räknas av från betalningsplanens längd.

Det belopp som gäldenären ska betala ska bestämmas så att skuldsaneringen tar i anspråk gäldenärens samtliga tillgångar och inkomster efter avdrag för vad som ska förbehållas gäldenären för dennes och dennes familjs försörjning. Det får bestämmas att förbehåll även ska göras för betalning av en fordran som inte omfattas av skuldsaneringen.

Om gäldenärens ekonomiska förhållanden väsentligen har förbättrats efter beslutet om skuldsanering och detta beror på omständigheter som inte kunnat förutses, kan borgenärerna och gäldenären ansöka om omprövning av beslutet.

F-SKULDSANERING ENLIGT LAGEN OM SKULDSANERING FÖR FÖRETAGARE

I ett ärende om F-skuldsanering ska det bestämmas en betalningsplan. Betalningsplanens längd ska vara tre år. Betalningsplanen börjar löpa från beslutet om F-skuldsanering. Eftersom gäldenären påbörjar sina betalningar redan från inledandebeslutet ska den tid som inledandebeslutet gällt normalt räknas av från betalningsplanens längd.

Det belopp som gäldenären ska betala ska bestämmas så att F-skuldsaneringen tar i anspråk gäldenärens samtliga tillgångar och inkomster efter avdrag för vad som ska förbehållas gäldenären för dennes och dennes familjs försörjning. Det får bestämmas att förbehåll även ska göras för betalning av en fordran som inte omfattas av F-skuldsaneringen.

Om gäldenärens ekonomiska förhållanden väsentligen har förbättrats efter beslutet om F-skuldsanering, kan borgenärerna och gäldenären ansöka om omprövning av beslutet.

4 Vilka befogenheter har gäldenären respektive konkursförvaltaren?

KONKURS

Sedan ett beslut om konkurs har meddelats, får gäldenären inte råda över egendom som hör till konkursboet. Gäldenären får inte heller åta sig sådana förbindelser som kan göras gällande i konkursen. Undantags-bestämmelser finns. Under konkursen företräder en förvaltare konkursboet. Förvaltaren utses av tingsrätten. En förvaltare ska ha den särskilda insikt och erfarenhet som uppdraget kräver samt även i övrigt vara lämplig för uppdraget. Den som är anställd vid en domstol får inte vara förvaltare. Den som är jävig får inte heller utses till förvaltare.

FÖRETAGSREKONSTRUKTION

En rekonstruktör ska ha den särskilda insikt och erfarenhet som uppdraget kräver, ha borgenärernas förtroende och även i övrigt vara lämplig för uppdraget. Rekonstruktören ska undersöka gäldenärens ekonomiska ställning och i samråd med gäldenären upprätta en plan som redovisar hur syftet med företagsrekonstruktionen ska uppnås (rekonstruktionsplan). Planen ska tillställas rätten och borgenärerna. Rekonstruktören får anlita sakkunnigt biträde. Gäldenären är skyldig att lämna rekonstruktören alla upplysningar om sina ekonomiska förhållanden som är av betydelse för rekonstruktionen av verksamheten. Gäldenären ska följa rekonstruktörens anvisningar om hur verksamheten ska bedrivas. Vissa rättshandlingar får gäldenären inte vidta utan rekonstruktörens samtycke. Det gäller bl.a. betalning av skulder som uppkommit före beslutet, att åta sig nya förpliktelser, eller att överlåta eller pantsätta egendom av väsentlig betydelse för gäldenärens verksamhet. Åsidosätter gäldenären dessa skyldigheter inverkar det dock inte på rättshandlingens giltighet.

SKULDSANERING

Det utses inte någon förvaltare. Gäldenären behåller rådigheten under en skuldsanering.

F-SKULDSANERING ENLIGT LAGEN OM SKULDSANERING FÖR FÖRETAGARE

Det utses inte någon förvaltare. Gäldenären får inte någon inskränkt rådighet under förfarandet.

5 Vilka villkor gäller för kvittning?

KONKURS

En fordran hos gäldenären som får göras gällande i konkursen kan av borgenären användas till kvittning mot en fordran som gäldenären hade mot honom när konkursbeslutet meddelades. Detta gäller dock inte om kvittning var utesluten utom konkurs på grund av fordringarnas beskaffenhet. Särskilda regler gäller för fordran som är beroende av villkor. Undantagsbestämmelser gäller för bl.a. nyligen förvärvade fordringar (motsvarar i stort bestämmelserna om återvinning av betalning).

För finansmarkanden finns särskilda bestämmelser om att avtal om avräkning (netting) och liknande arrangemang avseende bl.a. finansiella instrument gäller mot konkursboet och borgenärerna.

FÖRETAGSREKONSTRUKTION

Den som hade en fordran hos gäldenären när ansökan om företagsrekonstruktion gjordes får, även om fordringen inte är förfallen till betalning, använda den till kvittning mot fordran som gäldenären då hade mot honom. Detta gäller dock inte, om kvittning är utesluten på grund av någon av fordringarnas beskaffenhet eller undantagen enligt vad som i övrigt sägs i lagen om företagsrekonstruktion. Undantagsbestämmelserna gäller för bl.a. nyligen förvärvade fordringar (motsvarar i stort bestämmelserna om återvinning av betalning).

För finansmarknaden finns särskilda bestämmelser om att avtal om avräkning (netting) och liknande arrangemang avseende bl.a. finansiella instrument gäller mot gäldenären och de borgenärer vars fordringar omfattas av ett offentlig ackord.

SKULDSANERING

Det finns inte några särskilda regler om kvittning.

F-SKULDSANERING ENLIGT LAGEN OM SKULDSANERING FÖR FÖRETAGARE

Det finns inte några särskilda regler om kvittning.

6 Hur påverkar insolvensförfarandet gäldenärens gällande avtal?

KONKURS

Konkurslagen innehåller inga allmänna bestämmelser om konkursboets bundenhet av konkursgäldenärens avtal. I princip står konkursboet såsom egen juridisk person utan ansvar för de förpliktelser som kan följa med ett sådant avtal. Ett konkursbo kan komma att inträda i avtal som gäldenären ingått om detta gagnar boets avveckling. Inträdet är normalt beroende av medkontrahentens samtycke.

Specialbestämmelser finns i annan lagstiftning, såsom i köplagen och lagen om handel med finansiella instrument. Enligt den särskilda bestämmelsen i köplagen får konkursboet inträda i ett avtal om en part har försatts i konkurs. Motparten får kräva att boet inom skälig tid ger besked om det vill inträda.

FÖRETAGSREKONSTRUKTION

Har gäldenärens motpart före beslutet om företagsrekonstruktion fått rätt att häva ett avtal på grund av inträffat eller befarat dröjsmål med betalning eller annan prestation, får motparten efter beslutet inte häva avtalet på grund av dröjsmålet, om gäldenären med rekonstruktörens samtycke inom skälig tid begär att det ska fullföljas. Gäldenären ska på motpartens begäran inom skälig tid ge besked om avtalet ska fullföljas. Om ett avtal ska fullföljas är det särskilt reglerat hur det ska gå till. Särskilda bestämmelser finns i köplagen och angående bl.a. anställningsavtal och finansiella instrument.

SKULDSANERING

Det finns inte några särskilda regler om en skuldsanerings påverkan på löpande kontrakt.

Se även Vilka är villkoren för och verkningarna av att insolvensförfarandet slutförs.

F-SKULDSANERING ENLIGT LAGEN OM SKULDSANERING FÖR FÖRETAGARE

Det finns inte några särskilda regler om en F-skuldsanerings påverkan på löpande kontrakt.

Se även Vilka är villkoren för och verkningarna av att insolvensförfarandet slutförs.

7 Hur påverkar insolvensförfarandet förfaranden som inleds av enskilda borgenärer (med undantag för pågående rättegångar)?

KONKURS

Sedan beslut om konkurs har meddelats, får egendom som hör till kon-kurs-boet i regel inte utmätas för fordran hos gäldenären. Detta gäller automatiskt när konkursen har inletts. Undantag gäller för fordringar med viss förmånsrätt. En utmätning som sker i strid mot förbudet är utan verkan. Utan hinder av konkurs får egendom utmätas om panträtt för viss fordran gäller i egendomen.

Har utmätning hos gäldenären skett innan beslut om konkurs meddelats, ska verkställigheten enligt huvudregeln fortgå utan hinder av konkursen. Undantags-bestämmelser finns.

FÖRETAGSREKONSTRUKTION

Under den tid företagsrekonstruktionen pågår får utmätning eller annan verkställighet enligt utsökningsbalken inte äga rum mot gäldenären. Verkställighet får dock ske i vissa fall, bl.a. för fordran för vilken borgenären har handpanträtt eller retentionsrätt. Handräckning enligt lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. får inte ske. Under företagsrekonstruktionen får inte heller meddelas beslut om kvarstad eller betalningssäkring.

SKULDSANERING

Efter inledandebeslutet får utmätning för fordringar som uppkommit dessförinnan inte ske innan frågan om skuldsanering är avgjord genom ett beslut som har fått laga kraft. Detta gäller dock inte fordringar som inte omfattas av skuldsaneringen. Det gäller inte heller om, efter överklagande, rätten på begäran av en borgenär bestämmer att utmätning får ske.

Om gäldenären försätts i konkurs, förfaller ansökan om skuldsanering.

Om en ansökan om förhandling om offentligt ackord tas upp sedan gäldenären har ansökt om skuldsanering, ska ärendet om skuldsanering förklaras vilande. Om ackordet fastställs, förfaller ansökan om skuldsanering.

F-SKULDSANERING ENLIGT LAGEN OM SKULDSANERING FÖR FÖRETAGARE

Efter inledandebeslutet får utmätning för fordringar som uppkommit dessförinnan inte ske innan frågan om F-skuldsanering är avgjord genom ett beslut som har fått laga kraft. Detta gäller dock inte fordringar som inte omfattas av F-skuldsaneringen. Det gäller inte heller om, efter överklagande, rätten på begäran av en borgenär bestämmer att utmätning får ske.

Om gäldenären försätts i konkurs, förfaller ansökan om F-skuldsanering.

Om en ansökan om förhandling om offentligt ackord tas upp sedan gäldenären har ansökt om F-skuldsanering, ska ärendet om F-skuldsanering förklaras vilande. Om ackordet fastställs, förfaller ansökan om F-skuldsanering.

8 Hur påverkar insolvensförfarandet pågående förfaranden som redan har inletts av enskilda borgenärer?

KONKURS

Pågår en rättegång mellan gäldenären och någon annan om sådan egen-dom som hör till konkursboet, får konkursboet överta gäldenärens talan. Om boet inte övertar gäldenärens talan, ska egendomen anses inte till-höra konkursboet. Förs talan mot gäldenären angående en fordran som kan göras gällande i konkurs-en, får konkursboet inträda i rättegången vid sidan av gäldenären. Ytterligare bestämmelser om förfarandet finns.

FÖRETAGSREKONSTRUKTION

Det principiella verkställighetsförbud som gäller under företagsrekonstruktionen hindrar inte att handläggningen av en pågående rättegång mellan gäldenären och annan part fortsätts och eventuellt slutförs.

SKULDSANERING

Se Hur påverkar insolvensförfarandet förfaranden som inleds av enskilda borgenärer.

F-SKULDSANERING ENLIGT LAGEN OM SKULDSANERING FÖR FÖRETAGARE

Se Hur påverkar insolvensförfarandet förfaranden som inleds av enskilda borgenärer.

9 Hur brukar borgenärerna delta i insolvensförfarandet?

KONKURS

Borgenärerna har ingen formell roll i konkursförfarandet. Men i viktigare frågor ska förvaltaren höra särskilt berörda borgenärer, om det inte före-ligger hinder mot det. Borgenärerna har även rätt att få information från förvaltaren och att delta vid exempelvis edgångssammanträden. En borge-när kan begära att en granskningsman utses för att övervaka förvaltningen av konkursboet på borgenärens vägnar.

FÖRETAGSREKONSTRUKTION

När en domstol fattar beslut om företagsrekonstruktion ska domstolen också bestämma tidpunkt för ett borgenärs-sammanträde inför rätten. Sammanträdet ska äga rum inom tre veckor från beslutet om företags-rekonstruktion eller den längre tid efter beslutet som är oundgängligen nödvändig.

Vid borgenärssammanträdet ska borgenärerna beredas tillfälle att uttala sig i frågan om företagsrekonstruktionen bör fortsätta. Om någon borgenär begär det, ska rätten vid sammanträdet bland borgenärerna utse en borgenärskommitté. I kommittén får ingå högst tre personer. I vissa fall har de anställda rätt att därutöver utse en representant i kommittén. Om det finns särskilda skäl får rätten utse ytterligare personer att ingå i borgenärskommittén. Rekonstruktören ska i väsentliga frågor samråda med borgenärskommittén, om inte något hindrar det.

SKULDSANERING

Se Enligt vilka regler ska fordringar anmälas, styrkas och godtas.

F-SKULDSANERING ENLIGT LAGEN OM SKULDSANERING FÖR FÖRETAGARE

10 I vilken mån kan konkursförvaltaren använda eller avyttra de tillgångar som ingår i konkursboet?

KONKURS

Under en konkurs omhändertas tillgångarna för borgenärernas räkning av konkursboet (se ovan). Konkursförvaltaren (eller konkursförvaltarna) har till uppgift att förvalta boet. Boets egendom ska som huvudregel säljas så snart det lämpligen kan ske. Om gäldenären har drivit en rörelse, får förvaltaren under vissa förutsättningar fortsätta rörelsen för konkursboets räkning.

FÖRETAGSREKONSTRUKTION

Under företagsrekonstruktion förlorar gäldenären inte rådigheten över sina tillgångar.

SKULDSANERING

Det utses inte någon förvaltare.

F-SKULDSANERING ENLIGT LAGEN OM SKULDSANERING FÖR FÖRETAGARE

Det utses inte någon förvaltare.

11 Vilka fordringar ska anmälas gentemot konkursboet och hur behandlas fordringar som uppkommer efter det att insolvensförfarandet har inletts?

KONKURS

Svenska konkurser kan indelas i två kategorier, konkurser där be-vakningsförfarande inte äger rum och konkurser där bevakningsför-farande äger rum. Om inget annat bestäms ska bevakningsförfarande inte äga rum. Detta hänger samman med att oprioriterade borgenärer i all-mänhet inte får någon utdelning i

konkurs. Tingsrätten får efter begäran från konkursförvaltaren besluta att bevakningsförfarande ska äga rum. Bevakningsförfarande bör äga rum om fordringar utan förmånsrätt kan antas få utdelning i konkursen. När bevakningsförfarande har beslutats måste fordringar som kan göras gällande i konkursen som regel bevakas för att borgenären ska kunna få utdelning. Även anspråk på förmånsrätt ska bevakas. I fråga om panträtt och retentionsrätt gäller dock att fordringen inte behöver bevakas för att borgenären ska få rätt till betalning ur egendomen.

Att gäldenären förlorar rådigheten över sin egendom innebär att gäldenären är förhindrad att åta sig förpliktelser som kan göras gällande i konkursen. Om gäldenären efter konkursutbrottet åtar eller ådrar sig en förpliktelse, kan den i regel inte bevakas i konkursen. Domstolspraxis har uppfattats som att gäldenären i vissa fall återfår rådigheten över en viss tillgång om förvaltaren uttryckligen avstår från att göra anspråk på den.

Konkursboet, företrätt av konkursförvaltaren, kan ikläda sig rättigheter och skyldigheter, t.ex. genom att ingå avtal. Fordringar på konkursboet kallas för massafordringar. Massafordringar har i princip företräde framför konkursfordringar. Konkursförvaltarens arvode och andra liknande skulder (s.k. konkurskostnader) ska dock utgå ur konkursboet framför andra skulder som konkursboet har ådragit sig. Om konkurskostnaderna inte kan tas ut av konkursboet, ska de i regel betalas av staten. Konkursborgenärerna får i princip betalt först sedan konkurskostnaderna och massafordringarna har betalats.

FÖRETAGSREKONSTRUKTION

Det finns inga generella regler om anmälan av fordringar vid företagsrekonstruktion. Rätten kan dock i ett ärende om företagsrekonstruktion på begäran av gäldenären besluta om förhandling om offentligt ackord (ackordsförhandling). Inom ramen för ackordsförhandlingen kan borgenären behöva anmäla sin fordran (se nedan). Vid en ackordsförhandling deltar endast borgenärer vars fordringar har uppkommit före ansökan om företagsrekonstruktion. Vid sådana förhandlingar deltar emellertid inte alla borgenärer, t.ex. deltar inte en borgenär som kan få täckning för sin fordran genom kvittning eller vars fordran är förenad med förmånsrätt. Rekonstruktören upprättar en bouppteckning över boets tillgångar och skulder. Vill någon delta i ackordsförhandlingen med en fordran som inte har upptagits i bouppteckningen och inte heller senare blivit känd, bör borgenären skriftligen anmäla fordringen hos rekonstruktören senast en vecka före borgenärssammanträdet.

Med fordringar som grundar sig på avtal som gäldenären med rekonstruktörens samtycke träffat under en företagsrekonstruktion följer allmän förmånsrätt.

SKULDSANERING

Utgångspunkten är att en skuldsanering omfattar alla fordringar på pengar mot gäldenären som har uppkommit före den dag då inledandebeslutet meddelades. Fordringar som uppkommit före inledandebeslutet och som omfattas av skuldsaneringen bör alltså anmälas av borgenären, med risk annars för att gäldenären befrias från ansvar för betalningen av skulderna (se Vilka är villkoren för och verkningarna av att insolvensförfarandet slutförs).

En skuldsanering omfattar dock inte

- 1. en fordran på familjerättsligt underhåll, förutsatt att Försäkringskassan eller ett utländskt offentligt organ inte har inträtt i den underhållsberättigades rätt till underhållsbidrag,*
- 2. en fordran för vilken borgenären har panträtt eller annan förmånsrätt enligt 6 eller 7 § förmånsrättslagen (1970:979) eller retentionsrätt, till den del säkerheten räcker till för betalning av fordran,*
- 3. en fordran för vilken borgenären, innan ett inledandebeslut har meddelats, har fått förmånsrätt enligt 8 § förmånsrättslagen, när det gäller egendom som har tagits i anspråk vid verkställigheten,*
- 4. en fordran som inte är förfallen till betalning och som är beroende av att borgenären tillhandahåller en motprestation, eller*
- 5. en fordran som är tvistig.*

Om en fordran är beroende av villkor, inte är till beloppet fastställd eller inte är förfallen till betalning, får det bestämmas att den inte ska omfattas av skuldsaneringen. Om en fordran kan antas vara ogrundad, ska det bestämmas att den inte ska omfattas av skuldsaneringen.

Fordringar som uppkommit efter inledandebeslutet omfattas inte av skuldsaneringen.

F-SKULDSANERING ENLIGT LAGEN OM SKULDSANERING FÖR FÖRETAGARE

Utgångspunkten är att en F-skuldsanering omfattar alla fordringar på pengar mot gäldenären som har uppkommit före den dag då inledandebeslutet meddelades. Fordringar som uppkommit före inledandebeslutet och som omfattas av F-skuldsaneringen bör alltså anmälas av borgenären, med risk annars för att gäldenären befrias från ansvar för betalningen av skulderna (se Vilka är villkoren för och verkningarna av att insolvensförfarandet slutförs).

En F-skuldsanering omfattar dock inte

- 1. en fordran på familjerättsligt underhåll, förutsatt att Försäkringskassan eller ett utländskt offentligt organ inte har inträtt i den underhållsberättigades rätt till underhållsbidrag,*
- 2. en fordran för vilken borgenären har förmånsrätt enligt 5 § förmånsrättslagen (1970:979), till den del säkerheten räcker till för betalning av fordran,*
- 3. en fordran för vilken borgenären har panträtt eller annan förmånsrätt enligt 6 eller 7 § förmånsrättslagen eller retentionsrätt, till den del säkerheten räcker till för betalning av fordran,*
- 4. en fordran för vilken borgenären, innan ett inledandebeslut har meddelats, har fått förmånsrätt enligt 8 § förmånsrättslagen, när det gäller egendom som har tagits i anspråk vid verkställigheten,*
- 5. en fordran som inte är förfallen till betalning och som är beroende av att borgenären tillhandahåller en motprestation, eller*
- 6. en fordran som är tvistig.*

Om en fordran är beroende av villkor, inte är till beloppet fastställd eller inte är förfallen till betalning, får det bestämmas att den inte ska omfattas av F-skuldsaneringen. Om en fordran kan antas vara ogrundad, ska det bestämmas att den inte ska omfattas av F-skuldsaneringen.

Fordringar som uppkommit efter inledandebeslutet omfattas inte av F-skuldsaneringen.

12 Enligt vilka regler ska fordringar anmälas, styrkas och godtas?

KONKURS

I konkurs får i regel endast fordringar som har uppkommit innan konkursbeslutet meddelades göras gällande. En fordran får göras gällande i konkurs även om den är beroende av villkor eller inte är förfallen till betalning.

För de fall då bevakningsförfarande inte äger rum finns inga regler om att borgenären ska anmäla fordran på visst sätt. I konkurs utan bevakningsförfarande ska konkursförvaltaren självman se till att en fordran som är förenad med förmånsrätt får utdelning i enlighet därmed. Inget hindrar en borgenär från att formlost göra gällande sin fordran i princip fram till dess tiden för att framställa invändning mot utdelningsförslaget har löpt ut.

Om det kan antas att tillgångarna räcker för betalning till borgenärer som inte har förmånsrätt bör ett bevakningsförfarande äga rum (se ovan angående bevakningsförfarande). När tingsrätten beslutar om ett bevakningsförfarande bestämmer tingsrätten en tid för bevakning, mellan fyra och tio veckor. Beslutet om bevakningsförfarande kungörs. Borgenärerna ska skriftligen anmäla sina fordringar inom den utsatta tiden. I fråga om panträtt och retentionsrätt gäller att fordringen inte behöver bevakas för att borgenären ska få rätt till betalning ur egendomen. Om bevakningsförfarande har ägt rum, får en borgenär som efter bevaknings-tidens utgång vill anmäla en fordran eller yrka förmånsrätt skriftligen göra det genom s.k. efterbevakning. Efterbevakning måste göras senast den dag då konkursförvaltaren upprättar utdelningsförslaget, alltså innan förslaget ges in till rätten och kungörs. Om en borgenär inte bevakar sin fordran förlorar borgenären möjligheten att få betalt ur de tillgångar som omfattas av beslutet om utdelning. Borgenären kan därefter i princip få betalt för sin fordran endast om nya medel blir tillgängliga (s.k. efter-utdelning).

FÖRETAGSREKONSTRUKTION

Som anges ovan finns ingen generell skyldighet för borgenärerna att anmäla fordringar vid företagsrekonstruktion, dock att borgenären kan behöva anmäla sin fordran i en ackordsförhandling. Rekonstruktören ska upprätta en rekonstruktionsplan. Av planen ska normalt framgå såväl hur gäldenärsföretagets finansiella situation bör lösas som hur dess resultat ska kunna förbättras. Planens innehåll kan emellertid anpassas till omständigheterna i det enskilda fallet. Under vissa förutsättningar kan det bli aktuellt med offentligt ackord i företagsrekonstruktion. Begäran om ackordsförhandling görs av gäldenären.

En begäran om ackordsförhandling ska innehålla ett ackordsförslag som anger hur mycket gäldenären bjuder i betalning och när betalningen ska ske samt om säkerhet har ställts för ackordet och vad den i så fall består av. Till skrivelsen ska fogas en förteckning över boets tillgångar och skulder (bouppteckning). Om begäran om ackordsförhandling tas upp, ska rätten genast meddela beslut om ackordsförhandling. Samtidigt ska rätten bestämma tidpunkt för ett sammanträde med borgenärerna inför rätten, kalla till sammanträdet och kungöra beslutet.

Gäldenären, rekonstruktören och borgenärerna har möjlighet att anmärka mot en fordran som skulle omfattas av ackordet. Det finns särskilda regler om möjligheten att delta i ackordsförhandlingen med en fordran som inte har upptagits i bouppteckningen.

I ackordsförhandling deltar endast borgenärer vilkas fordringar uppkommit före ansökan om företagsrekonstruktion. En borgenär som kan få täckning för sin fordran genom kvittning eller vars fordran är förenad med förmånsrätt deltar inte i förhandlingen. En borgenär som vid konkurs skulle ha rätt till betalning först efter övriga borgenärer deltar inte heller i förhandlingen om inte övriga borgenärer som deltar i förhandlingen medger det.

På begäran av en borgenär ska gäldenären vid borgenärssammanträdet avlägga bouppteckningsed.

Vid borgenärssammanträdet ska borgenärerna rösta om ackordsförslaget. Ett ackordsförslag som ger minst femtio procent av fordringsbeloppen ska anses antaget av borgenärerna, om tre femtedelar av de röstande har godtagit förslaget och deras fordringar uppgår till tre femtedelar av de röstberättigande fordringarnas sammanlagda belopp. Är ackordsprocenten lägre, ska ackordsförslaget anses antaget, om tre fjärdedelar av de röstande har enats om förslaget och deras fordringar uppgår till tre fjärdedelar av de röstberättigande fordringarnas sammanlagda belopp.

SKULDSANERING

Om ett inledande beslut meddelas, ska detta genast kungöras i Post- och Inrikes Tidningar. En underrättelse ska också skickas till de kända borgenärerna i ärendet senast en vecka från kungörelsen. I kungörelsen och underrättelsen ska borgenärerna uppmanas att inom normalt en månad från dagen för kungörelsen skriftligen bl.a. anmäla sina fordringar mot gäldenären, lämna närmare uppgifter om fordringarna och andra uppgifter av betydelse för prövningen av ärendet och ange till vilket konto som betalning under skuldsaneringen ska ske.

När det efter inledande beslutet finns tillräcklig utredning i ärendet, upprättas ett förslag om skuldsanering. Detta ska sändas till samtliga kända borgenärer vars fordringar omfattas av förslaget med föreläggande för dem att yttra sig inom viss tid. Ett uteblivet yttrande från borgenären hindrar inte ett beslut om skuldsanering.

F-SKULDSANERING ENLIGT LAGEN OM SKULDSANERING FÖR FÖRETAGARE

Om ett inledande beslut meddelas, ska detta genast kungöras i Post- och Inrikes Tidningar. En underrättelse ska också skickas till de kända borgenärerna i ärendet senast en vecka från kungörelsen. I kungörelsen och underrättelsen ska borgenärerna uppmanas att inom normalt en månad från dagen för kungörelsen skriftligen bl.a. anmäla sina fordringar mot gäldenären, lämna närmare uppgifter om fordringarna och andra uppgifter av betydelse för prövningen av ärendet och ange till vilket konto som betalning under skuldsaneringen ska ske.

När det efter inledande beslutet finns tillräcklig utredning i ärendet, upprättas ett förslag om F-skuldsanering. Detta ska sändas till samtliga kända borgenärer vars fordringar omfattas av förslaget med föreläggande för dem att yttra sig inom viss tid. Ett uteblivet yttrande från borgenären hindrar inte ett beslut om F-skuldsanering.

13 Enligt vilka regler ska behållningen fördelas? Hur bestäms prioritetsordningen för borgenärernas fordringar och rättigheter?

KONKURS

Om konkursboets tillgångar inte räcker till betalning av konkurskostnaderna och massaskulder ska konkursen avskrivas (se ovan angående konkurskostnader och massaskulder). Om konkursen avskrivas sker i princip ingen utdelning till konkursborgenärerna.

Om konkursen inte avskrivas ska konkursboets pengar, i den mån de inte används till betalning av konkurskostnader och massaskulder, delas ut till konkursborgenärerna. Utdelningen ska i princip ske i enlighet med för-månsrättslagens bestämmelser.

I förmånsrättslagen regleras borgenärernas inbördes rätt till betalning vid konkurs. Följande översiktliga information kan lämnas om förmånsrättslagen. Förmånsrätt till betalning är särskild eller allmän. Särskild förmånsrätt avser viss egendom (t.ex. handpanträtt, retentionsrätt och inteckning i fast egendom). Allmän förmånsrätt avser all egendom som ingår i gäldenärens konkursbo (t.ex. borgenärs kostnad för att försätta gäldenären i konkurs och arvode till en rekonstruktör om konkursen har föregåtts av en företagsrekonstruktion). Särskild förmånsrätt har företräde framför allmän förmånsrätt. Fordringar som inte är förenade med förmånsrätt har inbördes lika rätt. En borgenär kan dock enligt avtal ha rätt till betalning först efter övriga borgenärer (s.k. efterställd fordran). Förmånsrätt består, även om fordringen överläts eller tas i anspråk genom utmätning eller på annat sätt övergår till annan.

Har en fordran särskild förmånsrätt i viss egendom men räcker egendomen inte för att betala fordringen, behandlas återstoden av denna som en fordran utan sådan förmånsrätt.

FÖRETAGSREKONSTRUKTION

Ingen utdelning sker i företagsrekonstruktion om inte offentligt ackord fastställs.

Ett offentligt ackord får avse att fordringar sätts ned och betalas på närmare angivet sätt. Ackordet ska ge alla lika-berättigade borgenärer lika rätt och minst tjugofem procent av fordringarnas belopp, om inte lägre ackordsprocent godkänns av samtliga kända borgenärer som skulle omfattas av ackordet eller det finns särskilda skäl för lägre procent. Föreskriven minsta utdelning ska betalas inom ett år efter det att ackordet har fastställts, om inte samtliga nämnda borgenärer godkänner längre betalningstid. Ett ackord får även avse att gäldenären endast får anstånd med betalningen eller annan särskild eftergift.

SKULDSANERING

Alla fordringar som omfattas av skuldsaneringen har lika rätt. En fordran får dock ges sämre rätt, om borgenären samtycker till det, eller betalas före andra fordringar, om den efter fördelning avser ett mindre belopp och det är skäligt med hänsyn till omfattningen av skulderna och övriga omständigheter.

Vad som ska gälla för fordringarna anges i beslutet om skuldsanering.

F-SKULDSANERING ENLIGT LAGEN OM SKULDSANERING FÖR FÖRETAGARE

Alla fordringar som omfattas av F-skuldsaneringen har lika rätt. En fordran får dock ges sämre rätt, om borgenären samtycker till det, eller betalas före andra fordringar, om den efter fördelning avser ett mindre belopp och det är skäligt med hänsyn till omfattningen av skulderna och övriga omständigheter.

Vad som ska gälla för fordringarna ska anges i beslutet om F-skuldsanering.

14 Vilka är villkoren för och verkningarna av att insolvensförfarandet slutförs (inklusive ackord)?

KONKURS

Om gäldenären kommer överens om betalningen av sina skulder eller på annat sätt träffat uppgörelse med borge-närerna (frivillig uppgörelse) ska tingsrätten besluta om nedläggning av konkursen. I konkurser där bevaknings-förfarande äger rum kan en konkurs även avslutas med beslut om ett ackord (ackord i konkurs). I annat fall avslutas konkursen genom avskrivning (om tillgångarna inte räcker till betalning av konkurs-kostnaderna och massaskulderna) eller utdelning till borgenärerna.

En fysisk person blir inte befriad från betalningsansvaret för sina skulder genom en konkurs (jfr skuldsanering där regleringen är en annan). De skulder som inte har blivit betalda kvarstår alltså efter konkursen (dock inte om de omfattas av en frivillig överenskommelse eller ett ackord).

En juridisk person upplöses efter en konkurs (bestämmelserna om detta finns i den associationsrättsliga lagstiftningen). Det innebär att borge-närerna i princip inte kan göra gällande eventuella kvarvarande fordringar mot den juridiska personen efter konkursen.

FÖRETAGSREKONSTRUKTION

Om ett offentligt ackord fastställs är det bindande för alla borgenärer, såväl kända som okända, som hade rätt att delta i ackordsförhandlingen. En borgenär som vid konkurs skulle ha rätt till betalning först efter övriga borgenärer förlorar sin rätt till betalning av gäldenären, om inte alla borgenärer som hade rätt att delta i ackordsförhandlingen tillgodoses fullt ut genom ackordet. En borgenär med förmånsrätt i viss egendom är bunden av ackordet i fråga om belopp som inte kan tas ut ur egendomen.

SKULDSANERING

Genom ett beslut om skuldsanering befrias gäldenären från ansvar för betalningen av de skulder som omfattas av skuldsaneringen i den utsträckning som dessa sätts ned. Genom skuldsaneringen befrias gäldenären även från ansvar för betalningen av skulder som inte är kända i ärendet, om det inte är en sådan skuld som inte kan omfattas av skuldsaneringen.

Skuldsaneringen medför att rätten till ränta eller dröjsmålsavgift på en fordran som omfattas av skuldsaneringen faller bort för tiden efter den dag då inledandebeslutet meddelades.

Skuldsaneringen inverkar inte på den rätt en borgenär har mot en borgensman eller någon annan som förutom gäldenären svarar för skulden.

I ett beslut om skuldsanering ska det bestämmas en betalningsplan. Betalningsplanens längd ska vara fem år, om det inte finns beaktansvärda skäl att bestämma en kortare tid. Betalningsplanen börjar löpa från beslutet om skuldsanering. Vid bestämmandet av tidpunkten för när betalningsplanen löper ut ska den tid som inledandebeslutet gällt räknas av från betalningsplanens längd, om det inte med hänsyn till gäldenärens agerande efter beslutet är motiverat att räkna av en kortare tid.

Under vissa förutsättningar kan ett beslut om skuldsanering ändras eller upphävas. På ansökan av en borgenär vars fordran omfattas av skuldsaneringen får beslutet om skuldsanering upphävas eller, i fall som avses i punkterna 6 och 7, ändras, om

1. gäldenären har gjort sig skyldig till oredlighet mot borgenärer,
2. gäldenären har gjort sig skyldig till uppsåttligt försvärande av konkurs eller exekutiv förrättning,
3. gäldenären i hemlighet har gynnat någon borgenär för att inverka på skuldsaneringsfrågans avgörande,
4. gäldenären i sin ansökan om skuldsanering eller annars under ärendets handläggning medvetet har lämnat oriktiga uppgifter till men för borgenären,
5. gäldenären har lämnat oriktiga uppgifter till ledning för en myndig-hets beslut i fråga om skatt eller avgift som omfattas av skuldsaneringen eller inte har lämnat uppgifter trots att han eller hon är uppgiftsskyldig och detta har medfört att ett beslut blivit felaktigt eller inte fattats,
6. gäldenären inte följer betalningsplanen och avvikelsen inte är ringa, eller
7. gäldenärens ekonomiska förhållanden väsentligen har förbättrats efter beslutet om skuldsanering och detta beror på omständigheter som inte kunnat förutses vid beslutet.

I fall som avses i punkten 7 ska ansökan göras inom fem år från dagen för inledandebeslutet eller, om en betalningsplan löper ut senare, senast den dag då planen löper ut. Vid en ändring av ett beslut om skuldsanering får betalningsplanens längd bestämmas till som längst sju år.

F-SKULDSANERING ENLIGT LAGEN OM SKULDSANERING FÖR FÖRETAGARE

Genom ett beslut om F-skuldsanering befrias gäldenären från ansvar för betalningen av de skulder som omfattas av skuldsaneringen i den utsträckning som dessa sätts ned. Genom F-skuldsaneringen befrias gäldenären även från ansvar för betalningen av skulder som inte är kända i ärendet, om det inte är en sådan skuld som inte kan omfattas av F-skuldsaneringen.

F-skuldsaneringen medför att rätten till ränta eller dröjsmålsavgift på en fordran som omfattas av F-skuldsaneringen faller bort för tiden efter den dag då inledandebeslutet meddelades.

F-skuldsaneringen inverkar inte på den rätt en borgenär har mot en borgensman eller någon annan som förutom gäldenären svarar för skulden.

I ett beslut om F-skuldsanering ska det bestämmas en betalningsplan. Betalningsplanens längd ska vara tre år. Betalningsplanen börjar löpa från beslutet om F-skuldsanering.

Under vissa förutsättningar kan ett beslut om F-skuldsanering ändras eller upphävas. På ansökan av en borgenär vars fordran omfattas av F-skuldsaneringen får beslutet om F-skuldsanering upphävas eller, i fall som avses i punkterna 6 och 7, ändras, om

1. gäldenären har gjort sig skyldig till oredlighet mot borgenärer,
2. gäldenären har gjort sig skyldig till uppsåttligt försvärande av konkurs eller exekutiv förrättning,
3. gäldenären i hemlighet har gynnat någon borgenär för att inverka på skuldsaneringsfrågans avgörande,
4. gäldenären i sin ansökan om F-skuldsanering eller annars under ärendets handläggning medvetet har lämnat oriktiga uppgifter till men för borgenären,
5. gäldenären har lämnat oriktiga uppgifter till ledning för en myndig-hets beslut i fråga om skatt eller avgift som omfattas av F-skuldsaneringen eller inte har lämnat uppgifter trots att han eller hon är uppgiftsskyldig och detta har medfört att ett beslut blivit felaktigt eller inte fattats,
6. gäldenären inte följer betalningsplanen och avvikelsen inte är ringa, eller
7. gäldenärens ekonomiska förhållanden väsentligen har förbättrats efter beslutet om F-skuldsanering.

I fall som avses i punkten 7 ska ansökan göras inom tre år från dagen för inledandebeslutet eller, om en betalningsplan löper ut senare, senast den dag då planen löper ut. Vid en ändring av ett beslut om F-skuldsanering får betalningsplanens längd bestämmas till som längst fem år.

15 Vad har borgenärerna för ställning efter slutfört insolvensförfarande?

KONKURS

Som framgår ovan blir en fysisk person inte befriad från betalnings-ansvaret för sina skulder genom en konkurs medan juridiska personer upplöses efter konkursen.

Om medel blir tillgängliga för utdelning efter konkursen finns det möjlighet till s.k. efterutdelning.

FÖRETAGSREKONSTRUKTION

Se ovan angående verkan av ett offentligt ackord. Om ett offentligt ackord inte har fastställts och gäldenären inte heller har kommit överens med borgenärerna om ett frivilligt ackord eller annan uppgörelse kvarstår fordringarna efter rekonstruktionens avslutande.

SKULDSANERING

En borgenär kan under vissa förutsättningar få en skuldsanering omprövad efter att gäldenären fullgjort betalningsplanen. Se mer om detta under Vilka är villkoren för och verkningarna av att insolvensförfarandet slutförs.

F-SKULDSANERING ENLIGT LAGEN OM SKULDSANERING FÖR FÖRETAGARE

En borgenär kan under vissa förutsättningar få en F-skuldsanering omprövad efter att gäldenären fullgjort betalningsplanen. Se mer om detta under Vilka är villkoren för och verkningarna av att insolvensförfarandet slutförs.

16 Vem står för kostnaderna för insolvensförfarandet?

KONKURS

Konkursförvaltarens arvode och andra liknande skulder (konkurs-kostnader) liksom andra skulder som konkursboet har ådragit sig (massaskulder) ska utgå ur konkursboet innan utdelning sker till konkursborgenärerna. Konkurskostnaderna har i sin tur företräde framför massaskulderna. I den mån konkurskostnaderna inte kan tas ut ur boet, ska de i regel betalas av staten.

FÖRETAGSREKONSTRUKTION

Rekonstruktören (och eventuell tillsynsman) har rätt till ersättning för arbete och för de utlägg som uppdraget har krävt. Arvodet får inte bestämmas till ett högre belopp än som kan anses utgöra skälig ersättning för uppdraget. Re-konstruktörens rätt till ersättning ska, på begäran av rekonstruktören eller gäldenären, prövas av rätten. Så länge ett ackord inte fullgjorts får också en borgenär vars fordran omfattas av ackordet begära en sådan prövning. Kostnaderna för handläggningen hos rätten liksom ersättningar till rekonstruktör och tillsynsman ska betalas av gäldenären.>

SKULDSANERING

Under skuldsaneringen ska gäldenären normalt betala till Kronofogdemyndigheten, som sedan förmedlar medlen till borgenärerna. Kronofogdemyndigheten ska ta ut en årlig avgift av gäldenären för myndighetens hantering av hans eller hennes betalningar.

F-SKULDSANERING ENLIGT LAGEN OM SKULDSANERING FÖR FÖRETAGARE

Under F-skuldsaneringen ska gäldenären normalt betala till Kronofogdemyndigheten, som sedan förmedlar de inbetalda medlen till borgenärerna. Kronofogdemyndigheten ska ta ut en årlig avgift av gäldenären för myndighetens hantering av hans eller hennes betalningar.

17 Enligt vilka regler avgör man vilka återvinningsbestämmelser eller liknande bestämmelser som ska tillämpas?

KONKURS

Regler om återvinning till konkursbo finns i konkurslagen. Utgångspunkten vid beräkning av de frister som finns i återvinningsreglerna är i regel dagen för konkursansökan.

En rättshandling går åter, om den på ett otillbörligt sätt gynnat en viss borgenär framför andra eller gäldenärens egen-dom har undandragits borgenärerna eller hans skulder har ökat, om gäldenären var eller genom förfarandet, ensamt eller i förening med annan omständighet, blev insolvent samt den andre kände till eller borde ha känt till gäldenärens insolvens och de omständigheter som gjorde rättshandlingen otillbörlig. Närstående till gäldenären ska anses ha sådan kännedom som anges i första stycket, om det inte görs sannolikt att han varken hade eller borde ha haft sådan känne-dom. Om rättshandlingen ägde rum mer än fem år före fristdagen, går den åter endast när den har gällt någon närstående till gäldenären.

Betalning av en skuld, som har skett senare än tre månader före frist-dagen och som har gjorts med annat än sedvanliga betalningsmedel, i förtid eller med belopp som avsevärt har försämrat gäldenärens eko-nomiska ställning, går åter, om den inte med hänsyn till omständig-heterna ändå kan anses som ordinär. Har betalningen skett till någon som är när-stående till gäldenären dessförinnan men senare än två år före fristdagen, går den åter, om det inte visas att gäldenären varken var eller genom åtgärden blev insolvent.

Särskilda regler finns om bl.a. gåva, bodelning och lön. Vissa betalningar till staten är undantagna från återvinnings-reglerna, bl.a. inbetald skatt.

Förvaltaren får påkalla återvinning genom bl.a. att väcka talan vid allmän domstol eller göra anmärkning mot en be-vakning i konkursen. Om för-valtarens inte vill påkalla återvinning och inte heller ingår förlikning i saken, får en borgenär påkalla återvinning genom att väcka talan vid all-män domstol.

Vid återvinning ska den egendom som gäldenären har utgett återbäras till konkursboet.

FÖRETAGSREKONSTRUKTION

Sedan beslut meddelats om företagsrekonstruktion tillämpas bestä-melserna i konkurslagen om återvinning i konkurs, om offentligt ackord fastställs (se avsnittet om konkurs).

Söks återvinning av förmånsrätt eller betalning som vunnits genom utmätning, får rätten besluta att fortsatt verkställighet i utskökningsmålet tills vidare inte får äga rum.

Talan om återvinning väcks av rekonstruktören eller av en borgenär vars fordran skulle omfattas av ett offentligt ackord. Talan ska väckas före borgenärssammanträdet och får inte slutligt prövas innan frågan om offentligt ackord har blivit avgjord. En borgenär som vill väcka talan ska underrätta rekonstruktören. Om så inte har skett, får hans talan inte tas upp till prövning.

Upphör företagsrekonstruktionen utan att offentligt ackord har kommit till stånd och försätts inte gäldenären i konkurs efter ansökan som gjorts inom tre veckor från det att företagsrekonstruktionen upphörde, ska den väckta återvinningstalan avvisas.

Vad som vinnas genom återvinningstalan ska, sedan kärandens kostnader har ersatts, tillkomma de borgenärer som omfattas av det offentliga ackordet. En svarande som med anledning av kärandens talan kan få en fordran mot gäldenären deltar med fordringen i ackordsförhandlingen och har rätt att avräkna den utdelning som tillkommer honom på vad han annars skulle ha betalat.

Om det i återvinningsmålet påkallas av en borgenär som omfattas av det offentliga ackordet eller av gäldenären, kan rätten föreskriva särskild förvaltning av det som enligt vad som nämns i förra stycket ska tillkomma borgenärerna. Egendom som har satts under sådan förvaltning får utmätas endast om ackordet har förfallit.

SKULDSANERING

Det finns inte några särskilda återvinningsbestämmelser.

F-SKULDSANERING ENLIGT LAGEN OM SKULDSANERING FÖR FÖRETAGARE

Det finns inte några särskilda återvinningsbestämmelser.

Senaste uppdatering: 15/11/2016

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.